

RUOTSIN OPINTOTUKI RUOTSISSA HARJOITETTAVIIN OPINTOIHIN

ulkomaan kansalaisia koskevat määräykset

CSN FAKTABLAD FINSKA

Tämän tietolehtisen tiedot ovat voimassa 1. heinäkuuta 2010 alkaen.

Lehtisessä on tietoja siitä, ketkä ulkomaan kansalaiset voivat saada periaatteellisen oikeuden Ruotsin opintotukeen (opintopuuun ja opintorahaan) Ruotsissa harjoitettavia opintoja varten. EU-kansalaisilla tarkoitetaan tässä lehtisessä jonkin toisen EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisia. Lehtisen tiedot ovat yleisiä eikä niitä tule pitää lakitekstinä.

Ulkomaan kansalaisen hakiessa Ruotsin opintotukea Opintotukiasiain keskuslautakunta (CSN) tutkii onko hänellä periaatteellinen oikeus Ruotsin opintotukeen Ruotsissa sovellettavien määräysten nojalla tai voidaananko hänet rinnastaa Ruotsin kansalaiseen EU-oikeuden nojalla.

Jos CSN päättää myöntää hakijalle periaatteellisen oikeuden Ruotsin opintotukeen tai jos tämä rinnastetaan Ruotsin kansalaiseen EU-oikeuden nojalla, CSN tutkii myös täyttääkö hän muut opintotuen myöntämiseksi asetetut ehdot (esimerkiksi taloudellinen tilanne, opintojen laajuus ja opintotulokset).

Lisäksi CSN tutkii ovatko suunnitellut opinnot opintotukeen oikeuttavia opintoja.

KUKA VOI SAADA OPINTOTUKIOIKEUDEN RUOTSIN MÄÄRÄYSTEN NOJALLA?

CSN voi normaalisti myöntää oikeuden opintotukeen vain henkilölle, joka on muuttanut Ruotsiin muusta syystä kuin opiskelutarkoituksessa. Vieraillevien opiskelijoiden on rahoitettava opintonsa itse.

Periaatteellinen oikeus Ruotsin opintotukeen voidaan myöntää henkilölle, joka on väestökirjoilla Ruotsissa ja joka täyttää jonkin alla olevan kohdan ehdot:

Henkilö jolla on pysyvä oleskelulupa

Jos Migraatiovirasto on myöntänyt hakijalle pysyvän oleskeluluvan (PUT), hänellä saattaa olla oikeus Ruotsin opintotukeen. Oikeus Ruotsin opintotukeen voidaan myöntää aikaisintaan siitä viikosta alkaen, jonka aikana pysyvä oleskelulupa on myönnetty. CSN voi määrätapauksissa tehdä poikkeuksen pysyvää oleskelulupaa koskevasta vaatimuksesta, jos hakijalla on lapsi Ruotsin kansalaisen kanssa ja jos he asuvat yhdessä Ruotsissa. Hakijalla on lisäksi oltava voimassaoleva oleskelulupa, joka perustuu perhesiteeseen kyseiseen Ruotsin kansalaiseen.

Henkilö jolla on pakolaisasema Ruotsissa

Henkilölle, jonka Migraatiovirasto on katsonut pakolaiseksi tai suojelun tarpeessa olevaksi tai joka on saanut oleskeluluvan erityisen hellyttävien asianhaarojen perusteella, voidaan myöntää oikeus Ruotsin opintotukeen. Turvapaikanhakijoilla ei sen sijaan ole oikeutta opintotukeen.

Henkilö jolla on oleskeluoikeus ja pysyvät siteet Ruotsiin

Henkilölle, jolla on oleskeluoikeus ja pysyvät siteet Ruotsiin, voidaan myöntää oikeus Ruotsin opintotukeen. Oleskeluoikeus on normaalisti henkilöllä:

- joka on EU-kansalainen
- joka on EU:n ulkopuolisen maan kansalainen ja jolla on oleskelukortti EU-kansalaisen omaisena

Pysyvillä siteillä tarkoitetaan tavallisesti vähintään puoli aikaista työskentelyä Ruotsissa kahden vuoden ajan. Hakijan on myös pitänyt asua kyseinen aika Ruotsissa. Työksi katsotaan

- työsuhte Ruotsissa

- työskentely omassa Ruotsissa rekisteröidyssä yrityksessä
- oman alle 10-vuotiaan lapsen hoito
- Ruotsin työnvälityksessä rekisteröity työttömyys
- työmarkkinakoulutukseen osallistuminen
- siirtolaisten ruotsin kielen (sfi) opinnot ja muut ruotsin opinnot enintään peruskoulutasolla
- aika, jolta on myönnetty sairauskorvausta, aktivointikorvausta tai vastaavaa.

Työssööloaika lasketaan siitä päivästä alkaen, kun hakija viimeksi muutti Ruotsiin asumaan.

Myös henkilölle, joka ei täytä kahden vuoden työssökäyntiä koskevaa vaatimusta, mutta joka on naimisissa ja asuu yhdessä Ruotsin kansalaisen kanssa, saatetaan myöntää oikeus Ruotsin opintotukeen. Sama koskee henkilöä, joka elää avioliitonomaisissa olosuhteissa Ruotsin kansalaisen kanssa. Vaatimuksena on, että osapuolet ovat asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta. Myös lyhyempi aika voidaan hyväksyä, jos he ovat asuneet Ruotsissa vähintään vuoden ja ulkomailla vähintään kolme vuotta tai jos heillä on yhteinen lapsi.

Myös henkilölle, joka on naimisissa ja asuu yhdessä toisen ulkomaan kansalaisen kanssa, voidaan myöntää oikeus Ruotsin opintotukeen. Sama koskee henkilöä, joka elää avioliitonomaisissa olosuhteissa toisen ulkomaan kansalaisen kanssa. Vaatimuksena on tällöin, että he ovat asuneet yhdessä Ruotsissa vähintään kaksi vuotta ja että hakijan puolisoilla tai avopuolisilla on itsellään oikeus Ruotsin opintotukeen Ruotsin määräysten nojalla. Lyhyempikin aika voidaan hyväksyä, jos osapuolilla on yhteinen lapsi.

Alle 20-vuotiaana Ruotsiin muuttaneet

Alle 20-vuotiaana Ruotsiin muuttaneella saattaa olla oikeus Ruotsin opintotukeen,

- jos hänellä on oleskeluoikeus (ks. kohta "Henkilö jolla on oleskeluoikeus ja pysyvät siteet Ruotsiin")
- jos hänellä ja hänen vanhemmillaan on voimassaoleva oleskelulupa, joka perustuu perhesiteisiin Ruotsissa asuvaan henkilöön.
- jos Ruotsin viranomainen on sijoittanut hänet perhekotiin tai laitokseen
- jos hänelle on määrätty erityinen huolto- ja vanhempainkaaren nojalla.

CSN voi toimittaa alle 20-vuotiaan lukio-koulussa opiskelevan nuoren hakemuksen edelleen Vakuutuskassalle. Vakuutuskassa tutkii tällöin onko perhe-etuudet sovitettava yhteen muiden EU/ETA-maiden tai Sveitsin kanssa.

KENET VOIDAAN RINNASTAA RUOTSIN KANSALAISEEN EU-OIKEUDEN NOJALLA?

Ellei periaatteellista oikeutta Ruotsin opintotukeen voida myöntää Ruotsin määräysten perusteella, voidaan hakija määrätapauksissa rinnastaa Ruotsin kansalaiseen EU-oikeuden nojalla. Hänen on tällöin täytettävä samat ehdot kuin Ruotsin kansalaisen voidakseen saada opintotukea.

Henkilö voidaan rinnastaa Ruotsin kansalaiseen, jos hän täyttää jonkin seuraavien kohtien ehtoista:

Henkilö joka työskentelee tai on työskennellyt Ruotsissa

EU-kansalaiselle voidaan eräin edellytyksin myöntää oikeus Ruotsin opintotukeen sinä aikana, kun tämä on työssä tai toimii yrittäjänä Ruotsissa. Ennen opintojen aloittamista hänen on kuitenkin pitänyt muuttaa Ruotsiin joko tehdäkseen työtä tai toimiakseen yrittäjänä. Hänen on lisäksi jatkettava työntekoa opintojensa rinnalla. Jotta työssäkäynti opiskeluaikana voitaisiin hyväksyä, ei viikoittainen työtuntimäärä saa olla liian alhainen.

Henkilö joka on lopettanut työnteon Ruotsissa saa määrätapauksissa pitää asemansa Ruotsiin muuttaneena työntekijänä tai yksityisyrittäjänä. Tämän aseman saa yleensä pitää tietyn ajan, jos täyttää jonkin seuraavista ehtoista:

- Ruotsissa työskentelyn ja suunnittelujen opintojen välillä on sisällöllinen yhteys ja opinnot ovat ammattiin tähtäviä.
- henkilö on lopettanut työnteon Ruotsissa sen vuoksi, että hän on tilapäisesti työkyvytön sairauden tai onnettomuuden johdosta
- henkilö on irtisanottu työsuhteesta Ruotsissa ja hän on rekisteröitynyt työnhakijaksi Ruotsin työnvälityksessä.

Jotta työ voitaisiin ottaa huomioon, on hakijalla oltava tai pitänyt olla työsuhte Ruotsissa. Työskentelyn on lisäksi pitänyt olla laajuudeltaan sellaista, ettei työssäkäyntiaika tai viikoittaisten työtuntien määrä ole ollut liian alhainen.

Jotta työskentely yksityisyrittäjänä Ruotsissa voitaisiin ottaa huomioon, hakijalla on oltava F-verolippu ja hänen yrityksensä on oltava Veroviraston rekisterissä. Työskentelyn yrityksessä on pitänyt olla laajuudeltaan sellaista, ettei työssäkäyntiaika tai viikoittaisten työtuntien määrä ole ollut liian alhainen.

Ruotsissa työskentelevän EU-kansalaisen omainen

Henkilö, joka on sellaisen EU-kansalaisen (ei Ruotsin kansalaisen) omainen, joka on Ruotsiin muuttanut työntekijä tai yksityisyrittäjä, voidaan rinnastaa Ruotsin kansalaiseen. Omaiseksi katsotaan puoliso, avopuoliso ja alle 21-vuotiaat lapset ja määrätapauksissa myös tätä vanhemmat lapset, jotka ovat riippuvaisia vanhemmistaan elatukseensa. Omaisen ei itsensä tarvitse olla EU-kansalainen. Henkilöä, joka on naimisissa tai avoliitossa Ruotsin kansalaisen kanssa ja asuu yhdessä tämän kanssa, ei tässä yhteydessä normaalisti katsota EU-kansalaisen omaiseksi. Tämä johtuu siitä, että Ruotsin kansalaiset eivät normaalisti voi olla maahanmuuttajia omassa maassaan.

Henkilö jolla on pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa

EU-kansalainen voidaan rinnastaa Ruotsin kansalaiseen, jos hänellä on pysyvä oleskeluoikeus (PUR) Ruotsissa. Henkilöllä, joka on oleskellut Ruotsissa laillisesti keskeytyksettä vähintään viisi vuotta, on normaalisti pysyvä oleskeluoikeus Ruotsissa. Todistusta pysyvistä oleskeluoikeudesta haetaan Migraatiovirastolta. Henkilö, joka ei ole EU-kansalainen, mutta joka on EU-kansalaisen (ei Ruotsin kansalaisen) omainen, eli puoliso, avopuoliso tai lapsi, voidaan myös rinnastaa Ruotsin kansalaiseen, jos hän on saanut Migraatiovirastolta pysyvän oleskelukortin (PUK).

Maassa pysyvästi asuvaksi katsottavat henkilöt

EU/ETA-alueen ulkopuolisen maan kansalainen voidaan Ruotsissa harjoitettavien opintojen osalta rinnastaa Ruotsin kansalaiseen. Vaatimuksena on, että Migraatiovirasto on myöntänyt hänelle aseman Ruotsissa pysyvästi asuvana henkilönä tai että hänellä on vastaava asema jossakin toisessa EU/ETA-maassa ja että hänelle on sen vuoksi myönnetty oleskelulupa Ruotsissa.

HAKEMUS?

Jos olet alle 20-vuotias ja aiot ryhtyä opiskelemaan lukiokoulussa, on sinun täytettävä lomake ”Ansökan om grundläggande rätt till svenskt studiestöd – studiehjälp” (Hakemus periaatteellisesta oikeudesta Ruotsin opintotukeen – opintoapuun, CSN:n lomake 4144).

Jos haluat hakea opintorahaa, on sinun täytettävä ja lähetettävä lomake ”Personuppgifter för dig som är utländsk medborgare” (Henkilötiedot hakijasta joka on ulkomaan kansalainen, CSN:n lomake 4145) sekä opintorahahakemus.

Lomakkeita voit tilata CSN:n verkkosivulta osoitteesta www.csn.se

KUINKA KAUAN PÄÄTÖS ON VOIMASSA?

Ruotsin määräysten nojalla tehty päätös on normaalisti voimassa niin kauan kuin asut Ruotsissa. Päätös lakkaa olemasta voimassa, jos poistut Ruotsista kuutta kuukautta pitemmäksi ajaksi.

EU-oikeuteen perustuva päätös on normaalisti voimassa enintään yhden lukuvuoden ajan.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja opintoavusta ja opintorahasta on CSN:n verkkosivuilla www.csn.se kohdassa ”Blivande studerande”.

Jos haluat keskustella CSN:n henkilökunnan kanssa, voit soittaa numeroon 0771- 276 000 arkisin klo 8.00–16.30.

EU-maita ovat

Alankomaat, Belgia, Bulgaria, Espanja, Irlanti, Iso-Britannia, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Puola, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Tanska, Tsekki, Unkari ja Viro.

ETA-maita ovat

Islanti, Liechtenstein ja Norja. Myös Sveitsi kuuluu EU-oikeuden piiriin vapaan liikkuvuuden osalta.